

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 29.4.2020
COM(2020) 178 final

2020/0069 (COD)

SENSITIVE*: *Limited to Cabinets
until adoption*

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o spremembi Uredbe (ES) št. 1008/2008 Evropskega parlamenta in Sveta o skupnih
pravilih za opravljanje zračnih prevozov v Skupnosti zaradi pandemije COVID-19**

(Besedilo velja za EGP)

*

Distribution only on a 'Need to know' basis - Do not read or carry openly in public places. Must be stored securely and encrypted in storage and transmission. Destroy copies by shredding or secure deletion. Full handling instructions <https://europa.eu/db43PX>

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM**1. OZADJE PREDLOGA**

Pandemija COVID-19 je zaradi nenadnega padca povpraševanja in javnih ukrepov, ki so bili sprejeti za omejitev njenega širjenja, povzročila močan upad gospodarske rasti. Resne negativne posledice upada so očitne tako v Evropski uniji kot po svetu. Resnost posledic bo odvisna od trajanja pandemije COVID-19 ter od ukrepov pomoči in obnove, ki bodo sprejeti na evropski in nacionalni ravni. Letalski sektor se zaradi upada sooča z najhujšimi posledicami doslej. Likvidnostna kriza v letalskem sektorju lahko v nekaj mesecih povzroči insolventnost, če ne sprejmemo nikakršnih ukrepov.

Letalski sektor je strateškega pomena za Evropsko unijo in bistveno prispeva k splošnemu gospodarstvu in zaposlovanju v EU. Na primer leta 2016 je letalstvo zagotavljalo 9,4 milijona delovnih mest v EU in k BDP Unije prispevalo več kot 624 milijard EUR. Poleg tega je letalstvo pomembno za uspešna mala in srednja podjetja ter cvetoč turizem¹. Vsak euro, porabljen v letalskem sektorju, ustvari 3 eure v celotnem gospodarstvu in za vsako novo delovno mesto v letalstvu so v drugih sektorjih ustvarjena še tri².

Ker letalski sektor znatno prispeva h gospodarski rasti in zaposlovanju, ima lahko vpliv pandemije COVID-19 na ta sektor širše posledice za gospodarstvo EU ter povezljivost, trgovino, cenovno dostopnost in izbiro potovanj, ki jih bo mogoče čutiti daljše obdobje.

Manjše povpraševanje, zaprtje meja inčasne omejitve letalskih povezav znotraj EU ter med EU in velikimi mednarodnimi trgi pomenijo, da bo letalski potniški promet verjetno še naprej znatno upadal. V začetku aprila je bilo v evropskem omrežju več kot 90 % manj letov v primerjavi z istim obdobjem leta 2019³. Marca je bilo samo za lete znotraj EU približno 4,5 milijona več odpovedi letalskih vozovnic kot novih rezervacij⁴. Povpraševanje pri potnikih za celotno leto 2020 naj bi bilo od 35 do 46 % pod ravniyo iz leta 2019⁵.

Za ublažitev posledic te pandemije je potreben ambiciozen in usklajen odziv politike. Ker letalski sektor toliko prispeva k splošni uspešnosti gospodarstva EU in prisotnosti EU v svetu, je ključnega pomena, da EU sprejme ukrepe za njegovo podporo. Namen te uredbe je začasno spremeniti številne določbe obstoječih aktov na področju letalstva, da bi lahko Komisija in nacionalni organi lažje obravnavali številne negativne posledice pandemije COVID-19 ter v času krize ublažili vpliv pandemije na letalski sektor. Tičasni ukrepi zajemajo: (1) spremembo pravil za izdajanje licenc letalskim prevoznikom v primeru finančnih težav, ki jih je povzročila pandemija COVID-19, (2) poenostavitev postopkov, ki se uporabljajo za uvedbo omejitev prometnih pravic, (3) omogočanje učinkovitejšega dodeljevanja pogodb o storitvah zemeljske oskrbe in (4) omogočanje podaljšanja pogodb o storitvah zemeljske oskrbe do 31. decembra 2021.

¹ Vir: ATAG – *Aviation benefits beyond borders* (Koristi letalstva, ki presegajo meje), 2018.

² Vir: ACI.

³ Vir: Eurocontrol.

⁴ Vir: Global Distribution Systems.

⁵ Vir: ACI/IATA.

1.1. Sprememba pravil za izdajanje licenc letalskim prevoznikom na podlagi Uredbe (ES) št. 1008/2008⁶

V skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008 morajo države članice začasno odvzeti ali preklicati operativno licenco katerega koli letalskega prevoznika, ki morda ne bo mogel izpolniti svojih dejanskih ali morebitnih finančnih obveznosti v naslednjih dvanajstih mesecih. Organi lahko takim letalskim prevoznikom izdajo začasno licenco. Namen začasne licence je letalskemu prevozniku omogočiti, da se prestrukturira in opravlja svojo dejavnost, če varnost ni ogrožena. Izkušnje pa so pokazale, da to za trg pomeni zelo negativno sporočilo glede zmožnosti letalskega prevoznika za preživetje, kar pogloblja njegove finančne težave, zlasti v smislu denarnega toka. Veliko letalskih prevoznikov, ki so bili pred krizo v dobrem finančnem stanju, se bo verjetno znašlo v položaju, ko bodo njihove likvidnostne težave privedle do pravne potrebe, da se njihova operativna licenca začasno odvzame, prekliče ali nadomesti z začasno licenco. V sedanji krizi lahko to povzroči nepotrebno upravno breme brez jasnih gospodarskih ali varnostnih koristi.

Zato se predlaga, da se ta formalna obveznost za države članice začasno opusti, pod pogojem, da ni ogrožena varnost, pri čemer morajo države članice še naprej spremljati finančne zmogljivosti svojih prevoznikov, da bi potnike zaščitile pred prevelikimi varnostnimi tveganji in bile zmožne varnostnim organom zagotoviti ustrezne informacije.

1.2. Sprememba pravil o izrednih ukrepih na podlagi Uredbe (ES) št. 1008/2008

V skladu s členom 21 Uredbe (ES) št. 1008/2008 lahko država članica zavrne, omeji ali uvede pogoje za uresničevanje prometnih pravic, da razreši nenadne kratkotrajne težave, ki nastanejo zaradi nepredvidljivih in neizogibnih okoliščin. Da bi zagotovili, da je tak ukrep v skladu z načeloma sorazmernosti in preglednosti ter objektivnimi in nediskriminatornimi merili, bi bilo treba Komisijo in druge države članice nemudoma obvestiti o takih ukrepih z ustrezno utemeljitvijo. Če težave, zaradi katerih je treba sprejeti tak ukrep, trajajo dlje kot 14 dni, mora država članica o tem obvestiti Komisijo in druge države članice ter lahko v soglasju s Komisijo ukrep podaljša za nadaljnja obdobja največ 14 dni.

Soglasje Komisije za drugo obdobje 14 dni in načeloma za vsako nadaljnje obdobje 14 dni se odobri s sklepom Komisije. Namen te določbe je obravnavati kratkotrajne težave, izkušnje pa že kažejo, da ni prilagojena pandemiji COVID-19, ki naj bi trajala več mesecev, in pomeni nepotrebno upravno breme za Komisijo in države članice. Člen 21, ki se uporablja za „kratkotrajne težave“, očitno ni prilagojen sedanji krizi.

Zato je potrebno začasno odstopanje od postopkovnih zahtev iz člena 21. Odstopanje pojasnjuje, da lahko država članica upravičen in sorazmeren izredni ukrep začasno ohrani več kot 14 dni, vendar mora biti njegovo trajanje omejeno na čas trajanja tveganj za javno zdravje, ki so očitno povezana s pandemijo COVID-19. Komisija lahko na zahtevo zadevnih držav članic ali na lastno pobudo ukine ta ukrep, če ne izpolnjuje zahtev iz odstavka 1 člena 21 ali je kako drugače v nasprotju s pravom Unije. V ta namen morajo države članice Komisijo obvestiti o spremembah glede trajanja in obsega svojih izrednih ukrepov.

⁶ Uredba (ES) št. 1008/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. septembra 2008 o skupnih pravilih za opravljanje zračnih prevozov v Skupnosti (prenovitev) (UL L 293, 31.10.2008, str. 3).

1.3. Podaljšanje obdobja, v katerem lahko izvajalci storitev zemeljske oskrbe poslujejo na letališčih Unije na podlagi Direktive 96/67/ES⁷

Za reševanje nenadnega upada dejavnosti brez primere in v pomoč podjetjem, ki opravljajo storitve zemeljske oskrbe, pri dostopu do virov, potrebnih za kratkoročno kritje njihovih stalnih stroškov, ki so se marca 2020 izkazali za znatno višje od njihovih prihodkov, nekatere države članice jamčijo za posojila, za katera lahko podjetja prosijo bančne organizacije, da bi ponovno vzpostavila minimalno likvidnost.

Jamstva za bančna posojila podjetjem pa vključujejo preučitev številnih meril za oceno vzdržnosti podjetja, ki zaprosi za posojilo. Vendar za določeno število podjetij, ki poslujejo na trgu storitev zemeljske oskrbe, ali za del njihove dejavnosti po naravi velja ureditev poslovanja, ki ne zagotavlja vzdržnosti, ker so izbrana za največ sedem let v skladu s členom 11(1)(d) Direktive 96/67/ES.

Stečaji bi škodili celotnemu sektorju (letališčem in letalskim prevoznikom), saj bi kratkoročno in srednjeročno omejili konkurenco in povzročili motnje storitev zemeljske oskrbe, kar bi lahko vplivalo na okrevanje. Da bi upnikom izvajalcev storitev zemeljske oskrbe zagotovili potrebno jamstvo za odobritev posojil, s katerimi se izvajalci lahko izognejo morebitnemu stečaju, predlagana uredba določa, da se lahko na podlagi odstopanja od člena 11(1)(d) Direktive 96/67/ES pogodbe izvajalcev, izbranih po postopku iz člena 11(1) Direktive 96/67/ES, ki potečejo med datumom začetka veljavnosti te uredbe in 31. decembrom 2020, podaljšajo do 31. decembra 2021. S tem podaljšanjem bi morali upniki izvajalcev storitev zemeljske oskrbe dobiti zadostno jamstvo. Poleg tega storitve zemeljske oskrbe zaradi krize morda ne bodo več donosne in nekateri upravljavci letališča bodo morda morali te storitve naročiti. Treba je opozoriti, da se v takih okoliščinah uporablja Direktiva 2014/25/EU⁸.

1.4. Uvedba nujnega postopka za izbiro izvajalcev storitev zemeljske oskrbe v času krize zaradi COVID-19

Člen 11(1)(e) Direktive 96/67/ES določa, da če izvajalec storitev zemeljske oskrbe preneha opravljati svojo dejavnost pred koncem obdobja, za katerega je bil izbran z razpisom, izvedenim v skladu z navedenim členom, je zamenjan na podlagi postopka iz člena 11(1).

V okoliščinah, kakršna je pandemija COVID-19, je mogoče, da gre eden od izvajalcev v stečaj na letališčih, kjer je število izvajalcev storitev zemeljske oskrbe omejeno z uporabo členov 6(2) in 9 Direktive 96/67/ES, in da je treba takega izvajalca v težavah hitro zamenjati. Člen 11(2) določa, da lahko upravljavec letališča sam opravlja storitve zemeljske oskrbe, ne da bi sodeloval pri razpisu. Vendar to lahko zajema le čas, potreben za organizacijo novega razpisa, in ni verjetno, da bi letališča, ki še ne opravljajo storitev zemeljske oskrbe, te storitve lahko tako hitro zagotovila. Ista omejitev velja za samooskrbo, ki jo opravljajo letalski prevozniki brez večje prisotnosti na zadevnem letališču.

Zato v okviru pandemije COVID-19 in z odstopanjem od Direktive 96/67/ES, če gre eden ali več izvajalcev storitev zemeljske oskrbe v obdobju pandemije COVID-19 v stečaj iz razlogov, ki so neposredno povezani s posledicami pandemije, predlagane začasne določbe upravljavcu letališča omogočajo, da za največ šest mesecev neposredno izbere izvajalca storitev zemeljske oskrbe, ne da bi moral organizirati izbirni postopek v skladu s členom 11(1).

⁷ Direktiva Sveta 96/67/ES z dne 15. oktobra 1996 o dostopu do trga storitev zemeljske oskrbe na letališčih Skupnosti (UL L 272, 25.10.1996, str. 36).

⁸ Direktiva 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju naročnikov, ki opravljajo dejavnosti v vodnem, energetskem in prometnem sektorju ter sektorju poštnih storitev ter o razveljavitvi Direktive 2004/17/ES (UL L 94, 28.3.2014, str. 243).

Spremembe določajo tudi možnost, da Komisija po nujnem postopku podaljša zadevna obdobja, ki jih določa delegirani akt.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

2.1. Pravna podlaga

Ta pobuda temelji na členu 100(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije. Navedena določba dovoljuje sprejetje vseh ustreznih določb za zračni promet in je že bila podlaga za sprejetje Uredbe (ES) št. 1008/2008 in Direktive 96/67/ES.

2.2. Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)

Države članice ne morejo zadovoljivo doseči ciljev predloga iz naslednjih razlogov. Kadar so izpolnjeni pogoji iz drugega stavka člena 9(1) Uredbe (ES) št. 1008/2008, navedena uredba državam članicam ne dovoljuje, da bi operativno licenco ohranile brez začasnega odvzema, preklica ali izdaje začasnih licenc. To velja ne glede na okoliščine, kakršna je pandemija COVID-19, tudi kadar so likvidnostne težave samočasne. Uredba glede prometnih omejitev dovoljuje ukrepe, ki trajajo dlje kot 14 dni, samo na podlagi dovoljenja Komisije za vsako zadevno obdobje. Direktiva 96/67/ES ne dovoljuje zamenjave izvajalcev storitev zemeljske oskrbe, ki so šli v stečaj, po nujnem postopku, prav tako ne podaljšanja obdobja, v katerem lahko poslujejo izvajalci storitev zemeljske oskrbe. Ta cilja se lahko dosežeta le z vključitvijo novih začasnih določb v Uredbo (ES) št. 1008/2008, ki določajo odstopanje od člena 11 Direktive 96/67/ES.

2.3. Sorazmernost

Predlog ne presega tistega, kar je potrebno za omejitev posledic sedanje pandemije COVID-19 za namene izvajanja Uredbe (ES) št. 1008/2008 in Direktive 96/67/ES. Predlagani ukrep je zato sorazmeren, tudi glede omejenega trajanja predlaganih začasnih ukrepov.

2.4. Izbira instrumenta

Da bi pravni instrument dosegel svoj cilj, se mora neposredno in splošno uporabljati. Zato je najprimernejši pravni instrument uredba.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

3.1. Naknadne ocene/preverjanja ustreznosti obstoječe zakonodaje

To je nujen ukrep, ki se sprejme zaradi širjenja pandemije COVID-19.

3.2. Posvetovanja z zainteresiranimi stranmi

Zaradi nujnosti zadeve uradno posvetovanje z zainteresiranimi stranmi ni bilo opravljeno. Vendar pa so organi držav članic in zainteresirane strani Komisijo pozvali, naj sprejme predlog ustreznih ukrepov v okviru Uredbe (ES) št. 1008/2008 in opravljanja storitev zemeljske oskrbe na letališčih Unije v smislu Direktive 93/67/ES.

3.3. Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj

Kot je bilo pojasnjeno, ustrezno zbiranje strokovnih mnenj ni bilo mogoče zaradi nujnosti razmer. Vendar je Komisija upoštevala izkušnje, pridobljene skozi stike z državami članicami in zainteresiranimi stranmi v letalstvu, ki so vključevali tudi posvetovanja s strokovnjaki.

3.4. Ocena učinka

Glede na nujnost razmer ocena učinka ni bila izvedena.

3.5. Temeljne pravice

Ni relevantno.

4. PRORAČUNSKÉ POSLEDICE

Ni relevantno.

5. DRUGI ELEMENTI

5.1. Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja

Ukrep ne vključuje posebne ureditve spremljanja ali poročanja, vendar bi morala Komisija spremljati razvoj pandemije COVID-19 in njene posledice za zračni promet ter biti po potrebi pooblaščen za sprejetje delegiranega akta o podaljšanju obdobja, ki jih ta ukrep zadeva.

5.2. Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga

Predlog sestavljajo štiri elementi:

- (1) Z vključitvijo novih odstavkov 1a, 1b in 1c v člen 9 Uredbe (ES) št. 1008/2008 bo država članica v primeru ocene, opravljene od 1. marca 2020 do 31. decembra 2020, imela možnost, da letalskemu prevozniku ne odvzame začasno ali prekliče operativne licence, tudi če ni več prepričana, da lahko letalski prevoznik Skupnosti izpolnjuje svoje dejanske in morebitne obveznosti v dvanajstih mesecih, če varnost ni ogrožena in obstaja realna možnost zadovoljive finančne obnove v dvanajstih mesecih. Kadar je to ustrezno utemeljeno, lahko Komisija to obdobje podaljša z delegiranim aktom, ki se lahko sprejme po nujnem postopku.
- (2) Z vključitvijo novega člena 21a v Uredbo (ES) št. 1008/2008 lahko države članice od 1. marca 2020 do 31. decembra 2020 pod posebnimi pogoji zavrnejo, omejijo ali uvedejo pogoje za uresničevanje prometnih pravic, če je to potrebno za obvladovanje pandemije COVID-19. Kadar je to ustrezno utemeljeno, lahko Komisija to obdobje podaljša z delegiranim aktom, ki se lahko sprejme po nujnem postopku.
- (3) Novi člen 24a, ki sestavlja novo poglavje IVa v Uredbi (ES) št. 1008/2008, upravljavcem letališč omogoča, da z odstopanjem od Direktive 96/67/ES podaljšajo pogodbe izvajalcev storitev zemeljske oskrbe do 31. decembra 2021. Poleg tega lahko upravljavec letališča neposredno izbere izvajalca storitev zemeljske oskrbe za največ šest mesecev. Kadar je to ustrezno utemeljeno, lahko Komisija to obdobje podaljša z delegiranim aktom, ki se lahko sprejme po nujnem postopku. Ta sprememba področja uporabe Uredbe (ES) št. 1008/2008 je upoštevana v spremembi člena 1(1).
- (4) Novi člen 25a in novi člen 25b Uredbe (ES) št. 1008/2008 določata postopek za sprejetje delegiranih aktov iz predlaganega člena 9(1b), člena 21a(4) in člena 24a(3) Uredbe (ES) št. 1008/2008.

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**o spremembi Uredbe (ES) št. 1008/2008 Evropskega parlamenta in Sveta o skupnih pravilih za opravljanje zračnih prevozov v Skupnosti zaradi pandemije COVID-19**

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 100(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora⁹,ob upoštevanju mnenja Odbora regij¹⁰,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Posledica pandemije COVID-19 je znaten upad zračnega prometa zaradi precejšnjega zmanjšanja povpraševanja in neposrednih ukrepov, ki so jih sprejele države članice in tretje države za zajezitev pandemije, npr. zapiranja meja in prepovedi zračnega prometa.
- (2) Podatki, ki jih je objavil upravljavec omrežja EU pri Evropski organizaciji za varnost zračne plovbe (v nadaljnjem besedilu: Eurocontrol), kažejo na približno 90 % manj zračnega prometa v evropski regiji konec marca 2020 v primerjavi z marcem 2019. Letalski prevozniki poročajo o velikem upadu vnaprejšnjih rezervacij in zaradi pandemije odpovedujejo lete v zimskem obdobju voznega reda letov 2019/2020 in poletnem obdobju voznega reda letov 2020. To nenadno zmanjšanje povpraševanja in neprimerljiva stopnja odpovedi sta povzročila resne likvidnostne težave za letalske prevoznike, ki so neposredno povezane s pandemijo COVID-19.
- (3) Letalski prevozniki Unije, ki so bili pred pandemijo COVID-19 v dobrem finančnem stanju, se srečujejo z likvidnostnimi težavami, ki bi lahko privedle do tega, da se njihove operativne licence začasno odvzamejo, prekličejo ali nadomestijo z začasno licenco brez strukturne gospodarske potrebe. Izdaja začasne licence v skladu s členom 9(1) Uredbe (ES) št. 1008/2008 Evropskega parlamenta in Sveta¹¹ bi lahko trgu poslala negativno sporočilo o zmožnosti letalskega prevoznika, da preživi, kar bi še poslabšalo njegove domnevne finančne težave. Na podlagi ocene, ki se izvede v obdobju od marca 2020 do 31. decembra 2020, je zato primerno, da se operativna

⁹ UL C , , str. .

¹⁰ UL C , , str. .

¹¹ Uredba (ES) št. 1008/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. septembra 2008 o skupnih pravilih za opravljanje zračnih prevozov v Skupnosti (UL L 293, 31.10.2008, str. 3).

licenca takim upravljavcem ne odvzame začasno ali prekliče, če ni ogrožena varnost in če obstaja realna možnost zadovoljive finančne obnove v dvanajstih mesecih. Ob koncu tega dvanajstmesečnega obdobja bi se moral za letalskega prevoznika Unije uporabljati postopek iz člena 9(1) Uredbe (ES) št. 1008/2008. Obveznost iz člena 9(2) Uredbe (ES) št. 1008/2008 o obveščanju Komisije bi bilo treba razumeti tako, da velja tudi za odločitve, da se operativna licenca ne odvzame začasno ali prekliče.

- (4) Poleg izrednih ukrepov, ki bi se lahko v skladu s členom 21 Uredbe (ES) št. 1008/2008 sprejeli v primeru nenadnih kratkotrajnih težav, ki nastanejo zaradi nepredvidljivih in neizogibnih okoliščin, bi morale imeti države članice možnost, da zavrnejo, omejijo ali uvedejo pogoje za uresničevanje prometnih pravic, da razrešijo težave, ki so posledica pandemije COVID-19 in ki bi bile lahko dolgotrajne. Taki izredni ukrepi, sprejeti v okviru pandemije COVID-19, bi morali spoštovati načeli sorazmernosti in preglednosti ter temeljiti na objektivnih in nediskriminatornih merilih, ki se uporabljajo v skladu s členom 21 Uredbe (ES) št. 1008/2008.
- (5) Na letališčih, kjer je število izvajalcev storitev zemeljske oskrbe omejeno na podlagi členov 6(2) in 9 Direktive 96/67/ES¹², se lahko taki izvajalci izberejo za največ sedem let. Izvajalci storitev zemeljske oskrbe, za katere se to obdobje izteka, imajo lahko zato težave pri dostopu do financiranja. Zato bi bilo treba navedeno obdobje podaljšati.
- (6) Na letališčih, kjer je število izvajalcev storitev zemeljske oskrbe omejeno, lahko zaradi pandemije COVID-19 eden ali več izvajalcev zemeljske oskrbe na določenem letališču preneha opravljati svojo dejavnost, preden se lahko nov izvajalec izbere v skladu z razpisom iz člena 11(1) Direktive 96/67/ES. V takih okoliščinah je primerno, da se upravljavec letališča lahko odloči, da bo izvajalca storitev zemeljske oskrbe neposredno izbral za opravljanje storitev za največ šest mesecev. Če mora upravljavec letališča zaradi pandemije COVID-19 naročiti storitve zemeljske oskrbe in je naročnik v smislu člena 4 Direktive 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta¹³, mora upoštevati navedeno Direktivo 2014/25/EU.
- (7) Nadaljnji razvoj pandemije COVID-19 in njene posledice za sektor zračnega prometa je težko predvideti. Komisija bi morala stalno analizirati posledice pandemije COVID-19 za sektor zračnega prometa, Unija pa bi morala imeti možnost, da brez nepotrebnega odlašanja podaljša obdobje, v katerem se uporabljajo ukrepi, predvideni s to uredbo, če se razmere ne bodo izboljšale.
- (8) Da bi se, kadar je to potrebno in upravičeno, lahko podaljšala obdobje, v katerem se lahko organi, pristojni za izdajo licenc, odločijo, da ne bodo začasno odvzeli ali preklicali operativnih licenc, obdobje, v katerem lahko države članice zavrnejo, omejijo ali uvedejo pogoje za uresničevanje prometnih pravic, ter obdobje, za katero se lahko pogodbe izvajalcev storitev zemeljske oskrbe podaljšajo in za katero lahko upravljavec letališča izbere izvajalca storitev zemeljske oskrbe neposredno, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje aktov v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije za spremembo Uredbe (ES) št. 1008/2008. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se navedeno posvetovanje izvede v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši

¹² Direktiva Sveta 96/67/ES z dne 15. oktobra 1996 o dostopu do trga storitev zemeljske oskrbe na letališčih Skupnosti (UL L 272, 25.10.1996, str. 36).

¹³ Direktiva 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju naročnikov, ki opravljajo dejavnosti v vodnem, energetskem in prometnem sektorju ter sektorju poštnih storitev ter o razveljavitvi Direktive 2004/17/ES (UL L 94, 28.3.2014, str. 243).

pripravi zakonodaje. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se lahko sistematično udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.

- (9) Zaradi nujnosti, ki jo narekujejo izjemne okoliščine, ki upravičujejo predlagane ukrepe, in zlasti da bi se lahko potrebni ukrepi sprejeli hitro ter s tem reševale resne in neposredne težave, s katerimi se sooča sektor, je primerno določiti izjemo od osem tedenskega roka iz člena 4 Protokola št. 1 o vlogi nacionalnih parlamentov v Evropski uniji, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji, Pogodbi o delovanju Evropske unije in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo.
- (10) Zaradi nepredvidljivega in nenadnega izbruha pandemije COVID-19 in ustreznih zakonodajnih postopkov, potrebnih za sprejetje zadevnih ukrepov, takšnih ukrepov ni bilo mogoče sprejeti pravočasno. Zato bi morale določbe te uredbe zajemati tudi obdobje pred začetkom njene veljavnosti. Glede na naravo teh določb tak pristop ne bi smel povzročiti kršitve legitimnih pričakovanj zadevnih oseb.
- (11) Uredbo (ES) št. 1008/2008 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.
- (12) Zaradi nujnosti, ki jo narekujejo izjemne okoliščine, ki upravičujejo opredeljene ukrepe, je primerno določiti, da začne ta uredba veljati takoj –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Uredba (ES) št. 1008/2008 se spremeni:

- (1) v členu 1 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. Ta uredba ureja licenciranje letalskih prevoznikov Skupnosti, pravice za opravljanje zračnih prevozov letalskih prevoznikov Skupnosti znotraj Skupnosti in določanje cen zračnih prevozov znotraj Skupnosti. Določa tudi začasna pravila za opravljanje storitev zemeljske oskrbe na letališčih Unije.“;

- (2) v členu 9 se vstavijo naslednji odstavki 1a, 1b in 1c:

„1a. Na podlagi ocen iz odstavka 1, opravljenih od 1. marca 2020 do 31. decembra 2020, lahko organ, pristojen za izdajo licenc, pred koncem navedenega obdobja odloči, da letalskemu prevozniku Unije ne odvzame začasno ali prekliče operativne licence, če ni ogrožena varnost in obstaja realna možnost zadovoljive finančne obnove v naslednjih dvanajstih mesecih. Ob koncu dvanajstmesečnega obdobja pregleda uspešnost tega letalskega prevoznika Unije in odloči, ali se operativna licenca začasno odvzame ali prekliče in izda začasna licenca na podlagi odstavka 1.

1b. Kadar Komisija na podlagi podatkov, ki jih je objavil Eurocontrol, ugotovi, da je obseg zračnega prometa v primerjavi z obsegom v ustreznem obdobju v prejšnjem letu še vedno manjši in da se bo to najverjetneje nadaljevalo, ter na podlagi najboljših razpoložljivih znanstvenih podatkov ugotovi, da je ta situacija posledica pandemije COVID-19, v skladu s členom 25a sprejme delegirane akte za ustrezno spremembo obdobja od 1. marca 2020 do 31. decembra 2020 iz odstavka 1a.

1c. Komisija stalno spremlja razmere glede na merila iz odstavka 1b. Komisija glede tega na podlagi razpoložljivih informacij do 15. novembra 2020 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži zbirno poročilo. Ko so merila iz odstavka 1b izpolnjena, Komisija čim prej sprejme delegirani akt iz odstavka 1b.

1d. Kadar v primeru dolgotrajnih posledic pandemije COVID-19 za sektor zračnega prometa v Uniji tako zahtevajo razlogi nujnosti, se za delegirane akte, sprejete v skladu s tem členom, uporabi postopek iz člena 25b.“;

(3) vstavi se naslednji člen 21a:

„Člen 21a

Izredni ukrepi v zvezi s pandemijo COVID-19

1. Ne glede na člen 21 lahko države članice za obdobje od 1. marca 2020 do 31. decembra 2020 brez soglasja Komisije iz člena 21(1) zavrnejo, omejijo ali uvedejo pogoje za uresničevanje prometnih pravic, če je to potrebno za obvladovanje pandemije COVID-19. Pri uvedbi takega ukrepa se spoštujeta načeli sorazmernosti in preglednosti, temeljiti pa mora na objektivnih in nediskriminatornih merilih.
 2. Država članica Komisijo in ostale države članice nemudoma obvesti o takem ukrepu in ga ustrezno utemelji. Če država članica po začetku veljavnosti te uredbe spremeni, ukine ali umakne tak ukrep, o tem ustrezno obvesti Komisijo in druge države članice.
 3. Komisija lahko na zahtevo katerih koli drugih zadevnih držav članic ali na lastno pobudo ukine ukrep iz odstavka 2, če ne izpolnjuje zahtev iz odstavka 1 ali je kako drugače v nasprotju s pravom Unije.
 4. Kadar Komisija na podlagi najboljših znanstvenih informacij, dokazov in podatkov, ki potrjujejo nadaljevanje pandemije COVID-19, ugotovi, da bodo omejitve ali pogoji, ki so jih uvedle države članice, za uresničevanje prometnih pravic verjetno potrebni tudi po obdobju iz odstavka 1, v skladu s členom 25a sprejme delegirane akte za ustrezno spremembo navedenega obdobja.
 5. Komisija stalno spremlja razmere glede na merila iz odstavka 4. Komisija glede tega na podlagi razpoložljivih informacij do 15. novembra 2020 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži zbirno poročilo. Komisija po potrebi čim prej sprejme delegirani akt iz odstavka 4.
 6. Kadar v primeru dolgotrajnih posledic pandemije COVID-19 za sektor zračnega prometa v Uniji tako zahtevajo razlogi nujnosti, se za delegirane akte, sprejete v skladu s tem členom, uporabi postopek iz člena 25b.“;
- (4) vstavita se naslednje poglavje IVa in člen 24a:

„POGLAVJE IVa

ZAČASNA PRAVILA ZA STORITVE ZEMELJSKE OSKRBE

Člen 24a

1. Z odstopanjem od člena 11(d) Direktive 96/67/ES lahko upravljavec letališča pogodbe izvajalcev storitev zemeljske oskrbe, izbranih na podlagi postopka iz člena 11(1) navedene direktive, ki potečejo med [vstaviti datum začetka veljavnosti te uredbe] in 31. decembrom 2020, podaljša do 31. decembra 2021.
2. Z odstopanjem od člena 11(e) Direktive 96/67/ES in brez poseganja v Direktivo 2014/25/EU lahko upravljavec letališča, kadar izvajalec storitev zemeljske oskrbe preneha opravljati svoje dejavnosti pred koncem obdobja, za katero je bil izbran, za obdobje od 1. marca 2020 do 31. decembra 2020 neposredno izbere izvajalca storitev

zemeljske oskrbe za opravljanje teh storitev za največ šest mesecev ali do 31. decembra 2020, pri čemer se upošteva daljše obdobje.

3. Kadar Komisija na podlagi podatkov, ki jih je objavil Eurocontrol, ugotovi, da je obseg zračnega prometa v primerjavi z obsegom v ustreznem obdobju v prejšnjem letu še vedno manjši in da se bo to najverjetneje nadaljevalo ter da je ta situacija posledica pandemije COVID-19 in povzroča motnje v zagotavljanju storitev zemeljske oskrbe ali težave pri dostopu do financiranja za izvajalce storitev zemeljske oskrbe na letališčih Unije, v skladu s členom 25a sprejme delegirane akte za ustrezno spremembo obdobja iz odstavkov 1 in 2.
 4. Komisija stalno spremlja razmere glede na merila iz odstavka 3. Komisija glede tega na podlagi razpoložljivih informacij do 15. novembra 2020 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži zbirno poročilo. Komisija po potrebi čim prej sprejme delegirani akt iz odstavka 3.
 5. Kadar v primeru dolgotrajnih posledic pandemije COVID-19 za sektor zračnega prometa v Uniji tako zahtevajo razlogi nujnosti, se za delegirane akte, sprejete v skladu s tem členom, uporabi postopek iz člena 25b.
 6. Komisija stalno spremlja razmere glede na merila iz odstavka 3. Komisija glede tega na podlagi razpoložljivih informacij do 15. novembra 2020 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži zbirno poročilo. Po potrebi Komisija sprejme delegirani akt iz odstavka 3.
 7. Kadar v primeru dolgotrajnih posledic pandemije COVID-19 za sektor zračnega prometa v Uniji tako zahtevajo razlogi nujnosti, se za delegirane akte, sprejete v skladu s tem členom, uporabi postopek iz člena 4.“;
- (5) vstavita se naslednja člena 25a in 25b:

„Člen 25a

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov se prenese na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz tega člena se prenese na Komisijo za obdobje enega leta od datuma začetka veljavnosti te uredbe.
3. Pooblastilo iz člena 9(1b), člena 21a(4) in člena 24a(3) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši datum, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.
5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
6. Delegirani akt, sprejet na podlagi tega člena, začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v dveh mesecih od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski

parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 25b

Nujni postopek

1. Delegirani akti, sprejeti na podlagi tega člena, začnejo veljati nemudoma in se uporabljajo, dokler se jim ne nasprotuje v skladu z odstavkom 2. V uradnem obvestilu Evropskemu parlamentu in Svetu o delegiranem aktu se navedejo razlogi za uporabo nujnega postopka.
2. Evropski parlament ali Svet lahko nasprotuje delegiranemu aktu v skladu s postopkom iz člena 25a. V tem primeru Komisija nemudoma po tem, ko jo Evropski parlament ali Svet uradno obvesti o sklepu o nasprotovanju aktu, ta akt razveljavi.“.

Člen 2

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik